

SOVINTOMENETTELY

B 15.1 SOVINTOMENETTELYSÄÄNNÖT (12.6.1998)

1 Määritelmiä

Sovintomenettelysopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jolla osapuolet ovat sopineet sovinnolliseen ratkaisuun pyrkimisestä tietyn riitakysymyksen tai tietystä oikeussuhteesta vastaisuudessa syntyvien riitakysymysten osalta sovintomenettelyssä. Sovintomenettelysopimus voidaan tehdä ottamalla sovintomenettelyä koskeva lauseke asianosaisten väliseen muuhun sopimukseen.

Asianosaisilla tarkoitetaan sovintomenettelysopimuksen osapuolia.

Sovittelijalla tarkoitetaan asianajajaa, joka on nimetty sovittelemaan asianosaisten välistä riitakysymystä.

Sovintomenettelylautakunnalla tarkoitetaan Suomen Asianajajaliiton alaisuudessa toimivaa erityistä elintä, joka hoitaa sovintomenettelyyn liittyviä hallinnollisia tehtäviä.

2 Sovintomenettelysääntöjen soveltamisala

Näitä sääntöjä sovelletaan siinä tapauksessa, että sovintomenettelysopimuksessa on sovittu Suomen Asianajajaliiton sovintomenettelysääntöjen mukaan tapahtuvasta sovintomenettelystä. Nämä säännöt katsotaan osaksi sovintomenettelysopimusta. Sovittelijana toimiva asianajaja on velvollinen noudattamaan näitä sääntöjä.

Sovintomenettelyssä noudatetaan soveltuvin osin hyvää asianajajatapaa koskevia ohjeita. Molemmat asianosaiset asettuvat valitsemaansa sovittelijana toimivaan asianajajaan nähden toimeksiantosuhteeseen ja heidät katsotaan sovittelijana toimivan asianajajan toimeksiantajiksi hyvää asianajajatapaa koskevien ohjeiden 14 §:n tarkoittamalla tavalla.

3 Sovintomenettelyn aloittaminen

Asianosaisten, jotka haluavat saattaa riitakysymyksen sovintomenettelyyn, tulee ilmoittaa tästä kirjallisesti sovintomenettelylautakunnalle. Ilmoitukseen tulee merkitä asianosaisten yhteystiedot ja siihen tulee liittää jäljennös sovintomenettelysopimuksesta.

Ilmoituksessa tulee myös lyhyesti selvittää riitakysymyksen luonne, ellei se käy ilmi sovintomenettelysopimuksesta.

Mikäli vain toinen asianosaisista on pyytänyt sovintomenettelyn aloittamista, sovintomenettelylautakunnan tulee ennen sovintomenettelyn aloittamista tiedustella vastapuolen halukkuutta sovintomenettelyyn. Mikäli vastapuoli ei halua sovintomenettelyä, sovintomenettelyä ei tule aloittaa.

Asianosaiset voivat aloittaa sovintomenettelyn myös kääntymällä suoraan sovittelijaksi nimeämänsä asianajajan puoleen.

4 Sovittelijan nimeäminen

Sovittelijana toimii Suomen Asianajajaliiton jäsen, joka on saanut sovittelijana toimimista varten koulutusta, ja joka on merkitty sovintomenettelylautakunnan pitämään luetteloon.

Sovintomenettelyn lähtökohtana on, että asianosaiset sopivat yhteisesti sovittelijana toimivasta asianajajasta.

Sovintomenettelylautakunta toimittaa pyynnöstä asianosaisille luettelon sovittelijana toimivista asianajajista.

Sovintomenettelylautakunta voi tehdä ehdotuksen sovittelijana toimivaksi asianajajaksi, mikäli asianosaiset yhteisesti tätä pyytävät.

Sovittelijan on oltava tehtävässään puolueeton ja riippumaton. Ennen sovittelijan tehtävän vastaanottamista sovittelijan on ilmoitettava asianosaisille seikat, jotka ovat omiaan aiheuttamaan perusteltuja epäilyksiä hänen puolueettomuutensa tai riippumattomuutensa suhteen. Sovittelijan on ilmoitettava sovintomenettelyn aikana sellaiset edellä tarkoitetut seikat, joita ei ole aikaisemmin saatettu asianosaisten tietoon.

5 Asianosaisten edustaminen sovintomenettelyssä

Asianosaiset saavat käyttää sovintomenettelyssä asiamiestä tai avustajaa.

6 Oikeudenkäynti ja välimiesmenettely

Mikäli riitakysymys on tuomioistuimessa tai välimiesoikeudessa vireillä, asianosaiset voivat tarpeen vaatiessa pyytää asiassa lykkäystä sovintoneuvottelujen käymistä varten. Sovintomenettely ei estä asianosaisia saattamasta riitakysymystä tuomioistuimen tai välimiesoikeuden käsiteltäväksi sovintomenettelyn aikana, ellei toisin ole sovittu.

7 Noudatettava menettely

Sovintomenettelyssä on noudatettava, mitä asianosaiset ovat menettelystä sopineet. Tällaisen sopimuksen puuttuessa sovintomenettelyssä noudatettavasta menettelystä määrää asianosaisia kuultuaan sovittelija ottaen huomioon tasapuolisuuden ja joutuisuuden vaatimukset.

Asianosaisten tulee pyrkiä asianmukaisesti myötävaikuttamaan sovinnon syntymiseen yhteistyössä sovittelijan kanssa.

Ellei toisin ole sovittu, sovittelijalla on oikeus käydä luottamuksellisia keskusteluja kummankin asianosaisen kanssa erikseen ja vastaanottaa asianosaisilta aineistoa ehdoin, ettei sitä saateta vastapuolen tietoon.

8 Sovittelijan tehtävä

Sovittelijan tulee pyrkiä edistämään tehokkaasti ja joutuisasti riitakysymyksen sovinnollista ratkaisua. Sovittelija ei toimi asiassa tuomarina, eikä hänellä ole oikeutta antaa asianosaisia sitovia määräyksiä.

Sovittelija voi asianosaisten suostumuksin antaa riitakysymyksen todennäköisestä ratkaisusta arvion tai tehdä asianosaisille sovintoesityksen.

Sovittelijalla on oikeus asianosaisten suostumuksin ottaa itselleen avustaja, hankkia asiassa tarpeelliseksi katsomaa selvitystä tai kuulla asiantuntijaa tai muutakin henkilöä.

9 Luottamuksellisuus

Sovittelijaa sitoo asianajajan vaitiolovelvollisuus. Sovittelija on velvollinen pitämään omana tietonaan kaiken, minkä hän on sovintomenettelyn johdosta saanut tietää asianosaisista ja näiden oloista. Mikäli sovintomenettelyssä kuullaan ulkopuolista henkilöä, tulee häneltä tarvittaessa hankkia asianmukainen salassapitositoumus.

Asianosaiset ovat velvollisia pitämään sovintomenettelyn luottamuksellisena. Asianosaiset eivät saa vedota sovintomenettelyn ulkopuolella mihinkään sovinnon aikaansaamiseksi tehtyyn ehdotukseen, toisen asianosaisen myöntämiseen tai sovittelijan sovintomenettelyn aikana tekemään kannanottoon. Asianosaiset eivät saa nimetä sovittelijaa todistajaksi riitakysymykseen liittyvässä asiassa.

10 Sovintomenettelyn päättymisen

Sovintomenettely päättyy joko

- (a) asianosaisten väliseen kirjalliseen sovintosopimukseen;
- (b) sovittelijan ilmoitukseen, että sovintomenettelyn jatkaminen ei ole aiheellista; tai
- (c) asianosaisen kirjalliseen ilmoitukseen sovittelijalle, että sovintomenettelyä ei enää haluta jatkaa.

11 Sovittelijan palkkio

Sovintomenettelyn alkaessa sovittelijan tulee selvittää asianosaisille palkki-
onsa veloituserusteet. Ellei muuta ole sovittu, asianosaiset vastaavat kumpi-
kin omista sovintomenettelykustannuksistaan ja sovittelijan kuluista ja palk-
kiosta puoliksi. Sovittelijalla on oikeus vaatia asianomaisilta riittävä ennakko
tai vakuus palkkioistaan ja kuluistaan.